

Universitätsbibliothek Paderborn

Monumenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Francofurti ; Lipsiæ ; Norjbergæ, 1713

XII. Contra Jordanem Canonicum Osnaburgensem, qui unam in orbe
terrarum Parisiensem Academiam volebat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29975

*E*t unicum retinere et defendere? Nunquid poteris approbare mendacium Cathedram Petri, et claves regni cælorum à Christo concessas, ubi est nostra societas? Fateatur ergo Philippus, aut in veterum Formatis litteris nihil ad tuendas Academias positum esse præsidii, quæ sine Pontificis auctoritate, nutuque fundantur, aut certè, si, ut pare est, nefas esse putat à sententia ejus ætatis discedere, quâ integrum, puramque Ecclesiam fuisse confitetur; Burenianam certè orationem, quam suâ præfatione sibi laudandam putavit, & totum ejus consilium damnet necesse est. Quid enim stolidius, quam eam Academiam in cœlos ferri, cui Pontificis auctoritas ludibrio sit atque despectui, cum gravissimi & vetustissimi Patres, totius orbis consensu, testentur, absque ea veritatem retineri nullo modo posse? Num verò magis Academia sine veritate, quam mundus sine sole constare potest? Meritò igitur te, Princeps Illustrissime, posteri omnes amabunt, atque in oculis ferent, qui cum, hâc Academiâ fundandâ, viam aperire, & munire velles ad veritatem, eam unam tibi sequendam pugasti, quâ tot innocentissimos, sapientissimosque homines ad illam pervenisse, nemo, qui se modò sapere profiteatur, ausit diffiteri.

CAPUT XII.

Contra Jordanem Canonicum Osnaburgensem, qui unam in orbe terrarum Parisensem Academiam volebat.

VErùm exorietur fortasse nonnemo, Princeps Illustrissime, qui cum in magni beneficii loco ponat, nullam adhuc in Westphalia pravis infectam opinionibus Academiam extitisse, neget tamen etiam rectè sentientium numerum augeri oportere. Sunt enim quidam homines ita tetrici ac morosi, ut qua in re ipsi commodo aliquo sint affecti, in ea cæteros absque eodem versari, ferre nullo modo possunt. Atqui ii, si qui tamen erunt, fortasse Jordanis Canonici

nonici Osnaburgensis, qui Rudolpho Habisburgio Cæsare floruit, se auctoritate tuebuntur. Is in libro de translatione Imperii ad Germanos, censuit, quemadmodum una esset Ecclesia Romana, quæ cæterarum mater esset ac magistra, ita satis orbi terrarum esse unam Academiam Parisiensem, à qua bona omnes artes, quæ ad orthodoxam doctrinam tuerandam & ornandam sint opus, ab omnibus gentibus peti possint. Quæ opinio totius jam propè orbis consensu, & institutis, tot jam exortis novis gymnasiis pridem est confuta. Ac Parisiensem quidem Academiam, propterea quod antiquitate facile cæteras omnes antecellat, semperque viris eruditissimis & gravissimis abundarit, equidem omni generatione complectendam esse judico; præsertim, quod eam idem ille Carolus, eodem quo hanc nostram, & finitimas Westphaliæ, Saxonæque Cathedrales Ecclesiæ, animo illo suo verè magno, & incenso de humano genere bene merendi studio fundaverit. Sed vereor ne parum intelligent, qui hæc disputant, in quo sita sit vera Academiæ nobilitas, qui totam ejus gloriam angustis unius urbis finibus terminari volunt: cùm hominibus eruditione præstantibus, ex ea, velut equo Trojano, depromptis, atque in alias velut colonias dimissis ac distributis, latius multò & fructum ejus, & famam amplificatam ac diffusam esse videamus. Certè hæc ipsa J E S U Societas, quæ ut alia complura, toto orbe Christiano, ita hoc Paderbornense gymnasium tuâ, Princeps Illustrissime, voluntate moderatur ac temperat, in Academia Parisiensi primùm est exorta, & decem illi Patres, qui eam primum certis legibus institutisque devinxerunt, in litteris Apostolicis, in universitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studiis per plures annos exercitati fuisse memorantur. Quod Pauli III. ann. 1540.
fi, è Jordanis præcepto, Lutetiæ in aliquo gymnasio delitescentes, iis duntaxat doctrinæ suæ lucem impertivissent, quibus fuisset ad eos audiendos conveniendi facultas, nulla propè jam esset Christiana natio, quæ non aliquot eruditorum hominum millia, quæ postea ex hujus Societatis disciplina

d 2

pro-

Lib. 2. prodierunt, desideraret. Neque verò, propterea quòd Roma-
na Cathedra à C H R I S T O sit constituta, in qua una Cathedra,
*Epist. 8. ad
plebem.* ut loquitur Optatus, unitas ab omnibus servaretur, ne ceteri
Apostoli singulas sibi quisque defenderent: ut jam schismati-
cus, & peccator esset, qui contra singularem Cathedram al-
teram collocaret: non, inquam, consequens est unam dun-
taxat Academiam esse debere. Quoniam enim fieri non posset,
ut omnes Ecclesiæ partes, instar unius corporis, inter se cohæ-
rent, nisi C H R I S T I instituto, unius, quod sub aspectum ca-
deret, capitis auctoritate tenerentur, ideo non dubitamus
pronunciare cum D. Cypriano Martyre: *Deus unus est, &*
Christus unus, & una Ecclesia, & Cathedra una super Pe-
trum Domini voce fundata. Quòd si ad idem exemplum
formandæ essent Academiæ, concluderetur non unam omni-
nò solam, ut argumentabatur Jordanes, sed unam quæ au-
toritate, & imperio quodam ceteras contineret, & gubernaret
esse oportere. Sed ne id quidem necesse est. Dum enim
Academiæ inter partes Ecclesiæ, ut verè sunt, censemuntur,
licebit quidem opinionibus, de quibus in utramque partem
integra religione certatur, inter se dissentiant: in iis verò
quæ capita sunt ac firmamenta salutaris doctrinæ, ne distra-
hantur in factiones, eadem eas, quæ universam Ecclesiam,
auctoritas colligabit.

C A P U T XIII.

Cur expediatur plures Catholicas Academias institui.

Est nihilominus hodie quoque nonnullis, quibus est pri-
vatus quæstus reipubl. commodis potior, permolesta
Academiarum novarum omnis institutio. queruntur enim
nescio quid de splendore & celebritate veterum gymna-
siorum, novis fundandis, quotidie detrahi. Quæ ratio si ma-
iores nostros movisset, ne ea quidem extarent, pro quorum
isti honore decertant. Etenim ante annum à C H R I S T O na-
to